

Світлана СТАДНИК, головний редактор

СКЛАДАЄМО ПОДАТКОВУ НАКЛАДНУ ЗІ СТАВКОЮ ПДВ 14 % ЗА НОВОЮ ФОРМОЮ

Із 1 березня набули зміни до Податкового кодексу (далі – ПК), згідно з якими ставку ПДВ для операцій із постачання деяких видів сільгосппродукції знижено до 14 %. Але до 16 березня платники ПДВ – постачальники сільгосппродукції не могли реєструвати податкові накладні (далі – ПН) за зниженою ставкою. Це спричиняло неабиякі проблеми, адже останнім часом склалася невтішна практика укладення договорів постачання, які передбачають остаточний розрахунок із продавцем за сільгосппродукцію тільки після реєстрації ПН в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН). Можливість реєстрації таких ПН з'явилася 16 березня (саме на цю дату нова форма ПН з'явилася в електронному кабінеті платників податків та іншому програмному забезпеченні – МЕДос, Соната, АртЗвіт тощо). Тож розглянемо особливості заповнення ПН за новою формою.

Що саме змінилося і з якої дати застосовувати нові форми

Наказом Мінфіну від 01.03.21 р. № 131 (далі – Наказ № 131) було викладено в новій редакції:

- форму ПН;
- розрахунок коригування (далі – РК) до ПН;
- декларацію з ПДВ та додатки до неї.

У цих формах з'явилися нові рядки для відображення ПДВ за ставкою 14 %.

Наказ № 131 набув чинності з 12 березня цього року, із дати офіційного опублікування в газеті «Офіційний вісник України» від 12.03.21 р. № 19. І як зазначено в цьому наказі, він застосовується до податкових періодів, починаючи з 1-го числа місяця, в якому його опубліковано (тобто з 1 березня).

Оновлена форма ПН має ідентифікатор **J(F) 1201012**, а РК – **J(F) 1201212**.

Зверніть увагу: із 16 березня усі ПН, які не були зареєстровані до цієї дати, слід реєструвати за новою формою. Навіть якщо це ПН за лютий, що не були своєчасно зареєстровані. Адже відповідно до п. 3 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Мінфіну від 31.12.15 р. № 1307 (далі – Порядок № 1307), **ПН/РК реєструються за формою, що діє на день такої реєстрації.**

Ті ж ПН, що були зареєстровані 12 і 15 березня за попередньою формою, коригувати не потрібно, оскільки на момент їх реєстрації не було технічної можливості зареєструвати ПН за формою, затвердженою Наказом № 131.

Труднощів у складанні ПН за новою формою не має бути, тому що зміни зводяться лише до появи нових рядків для відображення ПДВ за зниженою ставкою.

Що стосується декларації з ПДВ, то її слід подавати за формою, затвердженою Наказом № 131, **за березень** (про заповнення декларації за оновленою формою див. на с. 5 цього номера).

Як обчислити суму ПДВ за ставкою 14 %

Платники ПДВ, які реалізують сільгосппродукцію, що обкладається ПДВ за ставкою 14 %, можуть зіткнутися із труднощами під час визначення суми ПДВ та бази оподаткування.

На жаль, на практиці ціна на сільгосппродукцію здебільшого формується вже з урахуванням ПДВ. І бухгалтерам доводиться самостійно визначати базу оподаткування і суму ПДВ розрахунковим способом (тобто шляхом ділення ціни на 1,14).

Це не правильно! Адже згідно з п. 188.1 ПК ПДВ нараховується на договірну вартість, тобто така вартість має бути визначена без суми ПДВ.

Унаслідок таких розрахунків у бухгалтера можуть виникнути проблеми із заповненням ПН та первинних документів, пов'язаних з необхідністю заокруглення показників.

Наприклад, за договором постачання ціна 1 т насіння соняшнику – 24 000 грн із ПДВ. У такому разі слід визначити базу оподаткування (вартість продукції без ПДВ). Вона становить 21 052,631578947 грн. Відповідно сума ПДВ дорівнює 2 947,368421053 грн.

Як бачимо, через заокруглення сума ПДВ у ПН може не збігатися із сумою ПДВ, зазначеною в договорі та первинних документах. А це окрім розбіжностей в обліку постачальника може вартувати податкового кредиту покупцеві.

Отже, формула для обчислення ціни разом із ПДВ має такий вигляд:

Договірна вартість без ПДВ x 1,14.

Ми наполегливо радимо бухгалтерам донести керівництву та менеджерам із продажу про необхідність змінити підхід до ціноутворення сільгосппродукції. Договірну вартість слід визначати без ПДВ, і вже на цю суму бухгалтер нараховує ПДВ за відповідною ставкою.

Наприклад, ціна насіння соняшнику без ПДВ – 21 050 грн/т. Тоді сума постачання разом із ПДВ становить 23 997 грн (21 050 грн x 1,14), а сума ПДВ – 2 947 грн. У такому разі не виникне жодних розбіжностей і проблем під час складання ПН.

Яка сільгосппродукція обкладається ПДВ за ставкою 14 %

Перелік продукції, постачання якої обкладається за зниженою ставкою, наведено в п. 193.1 ПК. Це продукція, що відноситься до таких товарних груп згідно з УКТЗЕД:

- 0102 – велика рогата худоба, жива;
- 0103 – свині, живі;
- 0104 10 – вівці;
- 0401 – у частині молока незбираного;
- 1001 – пшениця і суміш пшениці та жита (меслин);
- 1002 – жито;
- 1003 – ячмінь;
- 1004 – овес;
- 1005 – кукурудза;
- 1201 – соєві боби;
- 1204 00 – насіння льону;
- 1205 – насіння свиріпи та ріпаку;
- 1206 00 – насіння соняшнику;
- 1207 – насіння та плоди інших олійних культур;
- 1212 91 – цукрові буряки.

Особливості застосування цієї ставки роз'яснили податківці у листі від 01.03.21 р. № 5257/7/99-00-21-03-02-07. Зокрема, у ньому зазначено, що ставка 14 % застосовується **в цілому до усієї продукції, включеної до відповідної групи кодів УКТЗЕД**, за винятком, окремо зазначеним у цьому підпункті. А саме: знижена ставка ПДВ не застосовується до операцій із постачання всієї групи в цілому, а застосовується лише до окремої підгрупи товарів, зокрема:

- із товарів, які належать до групи 0104 кодів УКТЗЕД, – тільки до постачання товарів із підгрупи кодів 0104 10;
- із товарів, які належать до групи кодів 1204 УКТЗЕД, – тільки до постачання товарів із підгрупи кодів 1204 00;
- із товарів, які належать до групи кодів 1206 УКТЗЕД, – тільки до постачання товарів із підгрупи кодів 1206 00;
- із товарів, які належать до групи кодів 1212 УКТЗЕД, – тільки до постачання товарів із підгрупи кодів 1212 91.

Що стосується товарів, які належать до групи 0401 кодів УКТЗЕД, ставка ПДВ у розмірі 14 % застосовується тільки до операцій із постачання **молока незбираного**.

Наприклад, під ставку 14 % із підгрупи 1206 00 підпадає як насіння соняшнику для сівби (код 1206 00 10 00), так і інше насіння соняшнику (код 1206 00 99 00).